

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а ми возьмем милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. п. Домбровського (Хорунжии). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Конець весняної сесії ради державної.

(X) Переговори, які правительство вело з Чехами, не довели до додатного висліді, хоч показало ся, що Чехи не ставляють засадничого опору білетовому податку, а лише з тактичних причин старали ся не допустити до його ухвалення і щоби забезпечити ся перед понеділковим дневним порядком, на котрім як-раз першою точкою був білетовий податок, др. Плачек поставив нагале внесенє. Чехи не тайли ся, що їм розходить ся лише о демонстрацію, щоби правительству пригадати, що до дальшої додатної роботи парламентарної правительство має доперва приєднати їх уступками. Дятого і чеські аграрники зрікають ся навіть так корисних для своїх виборців бажаних законів, як п. пр. знесенє мит, і не допускають до поставленого дневного порядку. Чехи заявляли, що закон про білетовий податок і так аж з 1. січня 1903 має вийти в жите і дятого домагали ся пересуненя сего закона на осінню сесию.

Правительство бажало досягнути білетовий податок не лише дятого, щоби покрити убуток із знесеня мит і поліпшити долю диюрністів, але внесло також в суботу два закони в посольській палаті, а іменно щоби о 10% поліпшити пенсию давних пенсіонованих урядників, а о 25% пенсию давних вдів і сиріт. Не треба над тим розводити ся, скільки то горя і нужди та бідованя є як-раз в тих верствах суспільних, між диюрністами, що задля ріжних обставин не були спроможні обезпечити собі ліпшого і певного становища, між давними пенсіоністами, що були приневолені перед новим законом піти в стан супочинку або між вдовами і сиротами, котрих нещастє постигло перед виданєм нового пенсійного закона. Ся нужда і се горе гнобить сі верстви суспільні без ріжниць народности і політичного сторонництва, отже з загально людских понук введенє сих двох закопів було би вельми бажанє і було би приняте вельми прихильно в усіх краях. Опір Чехів одначе спинив переведенє сих законів. Они годять ся лише на те, щоби між білетовим податком, який мав би прийти на чергу в осінній сесії, було іunctim з обидвома згаданими законами.

Скликана на понеділок о 12. год. нарада предсідателів клубів відбула ся аж о 1½ год. пополудні. На нараді побідили Чехи, бо ухвалено, аби справу податку від залізничних білетів, яка стояла на першій місци нинішнього дневного порядку, усунєно аж на пiate місце. В виду сего, що палата з всякою певністю не дійде на нинішнім посліднім засіданю до пятої точки нарад, то справа проволіче ся аж до осінньої сесії парламенту.

Сьогодні, ві вторник має отже рада державна закінчити свої роботи, полагадивши ще закон про підмогу для товариства Дунайского пароходства, до котрого ухвали головню причинило ся польске Коло.

Кулі і кров у Львові.

Страйк робітників, який вже тягне ся цілий тиждень зовсім спокійно, став вчера причиною масової смерті і ран на улицах Львова. Пересправи робітників з підприємцями, а властиво архитестами, не довели до згоди, бо архитекти не хочуть пристати на жадні уступки, хотий підприємці вже згодили ся на жаданя робітників. Безхосенні пересправи, безробітє і голод чимраз острійше настроювали страйкуючих, але їх провідники здержували та успокоювали товпу і дійсно через цілий тиждень не було жадних експесів. Задля якоїсь марної підвижки тисячі робітників голодує вже цілий тиждень та трупи невинних жертв вкрили міський брук і десятки ранних вє си в болях! Ото будівельні робітники зажадали підвижки для жєнщин по 5 кр., для мушян по 10 кр. денно. Се перша засаднича нелюдяність, що дотичні архитекти мимо посередництва бурмістра, а відтак намісника оперли ся категорично таким мінімальним жаданям робітників, яким при зростаючій дорожній скорше належало-б ся підвишенє платні, як всяким категоріям урядників.

Вчєрашній день повинен рішучо бути посліднім днем страйку, а тим самим дрібною уступкою підприємців на річ бідолашних робітників.

На вулькані.

Вже о 5. год. рано вчера на улицах міста панував живий рух. Будівельні робітники переходили гуртками і зганяли всіх робітників, занятих при напрані хідників, замітачів міста, бо як голошено, вчера мав почати ся загальний страйк всіх робітників. Гуртки, спершу малі, росли в грізні ватаги, і громадили ся перед Каесою хорих мулярів на ул. Осєолінських. До 9. години товпа зросла до кількох тисяч осіб. Між зібраними найгрізнійше викрикують жінки, а чоловіки обступают їх і слухаючи гарікань, потакують головами. Товпа утихомирила ся, аж коли на балконі показав ся

п. Вітик

і з властивою єму вимовою візав робітників до спокійного поведєня, а опісля заявив, що страйкують лише будівельні робітники, а інші можуть вернути до роботи. Між товпою настав шум невдоволеня, як-раз тих, що їх страйкуючі вагнали від замітаня улиці і направи хідників. З зібраних ніхто не рушив ся з місця: вже всі страйкували. Коли п. Вітик скінчив, товпа відрухово станула в чвїрні і рушила

в похід

улицями: Осєолінських, Зиморовича, Академічною — без ціли. На ул. Академічній поліціянти вели якогось звичайного злодія, що украв 50 К. Робітники думаючи, що арештовано когось з них, пробували его відбити, але на вид блискучих шабел товпа цофнула ся та інстинктивно посувала ся ул. Галицькою, Ринком на Стрілецьку площу. По дорозі похід подвоїв ся і виносив яких 4.000 осіб.

На Стрілецькій площі

виступив на трибуну п. Вітик і вивав до спокою і витривалости, а побіда недалека. Бєсідник запевняв, що старанєм властий і самого-намісника страйк мусить скоро покінчити ся. Саме тепер відбувають ся переговори між делегатами робітників а майстрами. Вкінці п. Вітик просив зібраних розійти ся, а зібрати ся на тім місци другого дня, аби вислухати справозданя

з переговорів. Робітники, невдоволені, повільно так як иньшими днями, почали розходити ся, але на нещастє стала ся пригода, яка дала почин до проливу крови.

Саме тоді Стрілецькою площею повертала з вправ компанія 15. полка піхоти. Між робітниками пішла чутка, що се войско вислано на них. В додатку ще якась робітниця потручена вояком з машеруючого відділу, упала на землю. В єї обороні станув якийсь робітник і почав лаяти войско і не счув ся, як сиймали его за ковнір жовніри і втягнули в середину машеруючої компанії. Командант капітан Веселі сейчас задержав компанію і приказав насадити багнети на карабіни. На войско посилав ся град каміня. Тимчасом з Підваля причалила

ескадрона гузарів.

На площі настало заворушенє, а тимчасом компанія 15. п. п. відмашерувала до касарні, передавши арештованого поліції. В товпі робітників на вид гузарів гуділо як в улию. Крики: «проч з Мадярами» не уставали. Ситуация ставала грізною. Нараз як вихор зірвала ся ескадрона гузарів і впала на товпу. Тупіт кінських копит, брязкіт шабел, голос трубки і розпучливі крики ранених і тратованих кіньми зляли ся в одну пекольну музику. За хвилю гузари стояли вже на давнім місци перед огневою стражницею, аби звідтам єще чотири рази перебристи по людских тілах. На площі остало кільканацять ранених робітників і один гузар, а ескадрона відїхала на Краківську площу, аби небавом знова повернути. Тимчасом на площі оставші робітники

забарикадували улиці

страганами і почали вибивати вікна. На Стрілецькій площі не стало ні одного цілого вікна. Була 12. година в полудне, як на площі знова показали ся гузари і летіли на робітників. Гузарів принято градом каміня, а з одного вікна хтось стріляв з револьвера. Гузари доїхали до стражниць і станули. На площі остало знова кільканацять ранених і рештка з кількатисячної товпи. За хвилю загреміло шість сальв карабінових і кільканацять людей повалило ся на землю. Якийсь гузар без команди змірив на власну руку і перестрілив рямя переходячому хлопцеві. Небавом прибуло кілька компаній

піхотинців

і очистили площу при помочи багнетів. На всіх улицах, що ведуть на Стрілецьку площу, уставлено відділи війська і замкнено переходи, а перед кордонами зібрали ся тисячі не так робітників як більше цікавої дітвори, яка дразнила войско. На найбільшу товпу, що стояла при костелі Пр. Діви Свїжної, войско стріляло кілька разів, але мабуть слїпими патронами, бо нікого не ранєно.

Такий стан трєвав до 6. години вечером, коли звинєно кордови, та лише одна компанія станула на середині площі, а кільканацять поліціянтів і агентів пильнувало порядку між тими, що прибули оглядати повибивані вікна. Спокій трєвав вже аж до ночі. В ночі стояло в поготові дві компанії коло-намісництва, а по одній компанії в дирекції поліції і в огневій стражници.

Як страшні наслідки мала інтервенция гузарів, свідчать протоколи ратункової стації. Лікарі мали там роботу цілий день. Ранених зголосило ся 49 цивільних; з тих кільканацять відставлено до шпиталю яко-тяжко ранених. Пять

з них до нині померло. Ними є: Ян Серадзкий, 29-літній робітник, ранений кулею в праве удо; Анчель Ігель, 17-літній ляхерник, пострілений в праве удо; Мойсей Ліхт, 14-літній субект, пострілений в голову; Параня Верещинська, потрапована кінями і Матис Ностке, ранений шаблею в голову. Крім того сім осіб боре ся зі смертю. В військовій шпиталі находить ся 10 гузарів ранених каміннями, з тих один з тяжкою раною на голові. Арештовано 28 осіб і відставлено всіх до карного суду.

Замітне, що між раненими находять ся особи, які зі страйком не мали нічого спільного, як: субекти, огневі сторожі, дякеї, каменичні сторожі і т. п. а навіть один з ранених є диетарем в дирекції поліції.

Англьо-бурский мир.

В палаті послів у Лондоні відчитав міністер скарбу лорд Бальфур мировий протокол, підписаний в Преторії, а прийнятий англійським правительством. Ціле засідане мало торжественну ціху; а послі витали приходячих міністрів, а особливо міністра колонії Чемберлена гримками оплесками, для виявлення згальної радості із покінчення трансваляської війни.

Мировий протокол звучить:

Арт. I. Бургери, які стоять під оружем, мають сейчас зложити оружжя і віддати всяку зброю, гармати і амуніцію, які находять ся в їх посіданю і під їх контролею. Они зрікають ся всякого дальшого опору против Короля Едварда VIII, якого признають своїм правним володарем.

Арт. II. Всі Бургери, які стоять під оружем в Трансвалю і оранській колонії, які тепер находять ся поза границями полудневої Африки, а так само бургери, які заявлять, що приймають становиско підданих короля Едварда, одержать переїзд назад до полудневої Африки, скоро лише комунікаційні средства будуть заповнені.

Арт. III. Бургери, які піддадуть ся, не утратять ані личної свободи, ані власности (оплески на опозиційних лавках).

Арт. IV. Против бургерів, які піддадуть ся не буде вести ся ані цивільне ані карне поступоване за діла сповнені в звязи з війною. Ся клявзуля не відносить ся лише до сях, що обжаловані о нарушене воєнних приписів.

«Daily Mail» доносить з Преторії, що конгрес Бурів в Верейнінг прийняв односторонно мировий трактат. В суботу пізнім вечером підписали спеціальні бурські делегати трактат в домі Кіченера. Зі сторони Англії підписали: Кіченер і Мільнер; за Оранію: Штайн, Девет, Олівіер і Герцог; за Трансвалю: Шальк, Бургер, Райц, Людвик Бота і Деларей. Послідною вимогою Бурів було, щоби Крігер ратифікував мировий трактат, але Кіченер не пристав на се. Про зміст

капітуляційних умов доносять, що всі важніші жаданя Англіїців прийнято, натомість Бурі одержали уступки в справах меншої ваги, іменом що-до фінансової сторони.

Король Едвард видав прокламацію до народа, в якій висказує велику радість і вдоволене з покінчення війни. В англійській прасі і серед публіки панує велика радість з причини заключеного мира. На провінції доходить до ентузіазму. Богато шкіл замкнено. По улицях устроють походи. Деякі міста ілюмінували. «Times» пише про заключенє мира у вступній статі: Тепер, коли війна скінчена, можна приступити до нашого імперіялістичного завданя з новими силами виспої свідомости нашої власти і з більшою надією, чим тоді, коли наші хоробрі противники не були ще нашими підданими.

Державна рада.

На початку засіданя о 3½ год. пос. Дашинський вніс нагале внесенє в справі **кровавих подій у Львові.**

Перед трема годинами, — виводить внескодавець — військо дало 5 сальв до страйкуючих робітників у Львові, 5 осіб утратило житє, а 15 є тяжко ранених (обурене). Внескодавець виступає в острих словах против правительства, яке веде формальну війну зі страйкуючими робітниками. По Триєсті прийшов Львів, де намісник дістає plein pouvoir до убиваня спокійних горожан. За ужитє виразу «убійник в намісництві», президент прикликає бесідника до порядку, а пос. Ельдерша за оклик: Bluthund. Від тижня страйкуючі поводили ся спокійно — тягнув дальше бесідник — тож не було оправданєм ужитє оружжя, на яке ми ухвалюємо величезні суми. Знаємо, що австрійська армія завзе бодро утікала перед ворогом, але знаємо також, що сама армія прямо безлично уживає оружжя против населеня. (Президент прикликає до порядку).

Др. Кербер

відповідає сейчас, що не знає нічого більше, як лише з телеграм часописей. Можу хіба висказати жалє, що ужито таких средств, але ще нема підстави до таких обжаловань, коли не звісні близші обставини події. (Дашинський: Мордують, а він нічого не знає! Шумаєр: Гарзе міністерство).

Нехай буде мені вільно сказати, що дотичні органи державних властей поступають з всею осторожністю (запереченя) і виступають лише в обороні закона і потягають до відвічальности (шум) тих, що нарушують закон. Скоро буду докладно поінформований, подам до відомости вис. палати.

Прийняте наглого внесеня.

По промові пос. Фресля замкнено дискусію. Внескодавець пос. Дашинський промовляє вдруге, закидуючи президентові міні-

стрів, що в таких случаях він не є достаточн поінформований і подає дальші подробиці львівських подій, формолуючи найтяжший закид з того, що стріляно сальвами, як і на осібника. Бесідник жадає, щоби сю справу як найскорше і як найдокладніше розсліджено. Відтак палата прийняла наглість внесеня і само внесеня.

Зелізничі білети.

Пос. Катрайн вносить зміну дневного порядку в сей спосіб, щоби закон про податок від зелізничних білетів поставити замість на першім, аж на п'ятім місці денного порядку. Пос. Бергер жадає поіменного голосованя, однак палата не прихилила ся до сего і відтак прийняла внесеня Катрайна величезною більшістю голосів.

Конець засіданя.

З дневного порядку палата приступила до дискусії над справозданєм комісії що-до правительственного предложеня в справі *податкових полекший* для домів в дешевими мешканями для робітників. По промові рефента Хірого і пос. Гибеса перервано дискусію.

Др. Кербер предложив ще справозданє австрійської квотової депутації про переговори з угорською в справі високости квоти. — Слідуюче засіданє нині о год. 11. рано.

Новинки.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. Василиска; рим.-кат. Квірина. — В четвер: гр.-кат. Вознесенє Господне; рим.-кат. Валерії.

— **Від Адміністрації.** Прэсимо наших ВП. Передплатників, відновити передилату і вирівнати залеглости, бо на кредит не будемо посилати часописи.

— **Папський ювілей,** який заініціював краєвий маршалок гр. А. Потоцький разом з президентом міста Малаховским, відбуде ся без Русинів. Вправді по приватних запросинах сих панів, явили ся деякі Русини на перших зборах в ратуші, однак опісля виринувши справа відмовленя «Просьвіт» субвенції так їх знеохотила, що хотий маршалок запевнював цілковиту рівність Русинам в комітеті та згодив ся навіть на окрему адресу Русинів до Папи римського, в якій они предложили-б свої кривди на церковнім полі із сторони римської куриї — то остаточно порішили не брати участи в спільнім ювілею, бо через агресивне виступованє польского духовенства з новим архиепископом Більчевским на чолі, через нечувані напасти і екстермінаційні завзиви польської праси та вороже Русинам становиско польської суєнільности на Руситак порвало всі звязи між обома народностями, що обхід ювалею «pod jednym dachem» став неможливим. В виду неприхильної опії цілого краю, львівські Русини не будуть користати з запросин.

— **Щедрий дарунок** ВПресвященний Митрополит Шелтицкий зволив пожертвувати на річ рускої церкви в Сторожинци на Буковині, 100 К.

— **Руска гімназія в Станиславові.** Краєвий виділ предложить на найблизшій сесії галицького

Андрій Веретельник.

Сьвічка.

В селі справляли празник.

По вечерні вертали люди з церкви в значно меньшій числі як зі Служби Божої. Люди розходили ся із церковного цвинтаря наче вівці, а за тином на дорозі розділювали ся в громадкі і так кожний прямувал з своїми гістьми або до дому, або до коршми. Найбільше у те послідне місце спішили парубки на музику, щоби там повеличати ся перед чужими своїми геройствами, а як лучить ся, щоби недопустити чужого парубка до своєї дівчини, як схоче з нею потанцювати. А коли-б був упертий, то переломити йому ту упертість кулаками та колами.

Старші господарі з дебільшого і жінки та молодіці прямували до своїх домів, щоби закінчити з гістьми празник, як Бог приказав, щоби

про нього а притім і про них йшла добра слава і пам'ять довга та мила поміж чужими людьми, які не пожаляли труда та прибули на нього. За громадками таких празничан, що весело гуторили, йшов Панько Придибашка мовчки сам собі, без жадного гостя.

Як вийшов з церкви на дорогу, став, вийняв глиняну нєсогрілку, пошпортав у ній бакуновий попіл, що лежав там Бог знає від коли, бо начиняв її бакуном тільки при рідких «оказиях» — запалив і став попихкувати. Попихкуючи, розглядав ся, як люди ділили ся на купки, як запрашав один другого і вкінці, як стали прямувати до села, він і собі пустив ноги на перед повагом.

Ступав так і пихкав люльку, не зважаючи на те, що тягнув цибухом попіл і плин бакунового етеру, що щіпав його за язик гірш від паприки.

Як встав майже сам на улиці, сховав люльку до кишені, слянув і оглянув ся, чи не йде хто, а то

мусів би знов швидко халати люльку до рота. Люльку брав тоді, як був празник, як йшов в неділю до церкви, або як коли випало піти на торг до міста. А так все спочивала вона собі на сволоку. Тютюну було нізачо купити, тай мусіла так спочивати, а вже в неділю або на празник брав її з собою мовляв на те, щоби був похожий на людий. А то якби без люльки, то не мали-б його навіть за чоловіка. Бо поважний, стариний чоловік курить люльку або нюхає табак, а парубок цигари. А так якби ані того, ані другого не показав перед людьми, то не мали-б його за чоловіка — бо ні парубок з нього — ні господар.

За ним ніхто вже не йшов, тому вийняв руку з кишені і поволік ся безпечно улицею до своєї хати.

Він празнику не справляв, бо не було за що. Але й так празничний день відчував він на рівні з тими, що справляли його. Він ще з рана убрав ся в білу сорочку з червоними стяжками, вийняв з скрині мальовані нагавиці, що спра-

вив їх собі ще як був парубком і йшов у тім до церкви, вимивши в гноівці ноги, котрі мив раз на рік, під празник. Олончи старої не зміняв, бо не мав иньшої. В церкві ставав близько образу св. о. Николая між значнішими господарями, так, щоби міг прислужити ся паламареві Мотиці, коли той виходить з захристі і хоче засьвітати сьвічки коло ікони; Панько вихапуєть ся тоді на перед, вириває з рук паламара ліскову тичку, на котрій горить «офірка» і запалює сьвітло, а відтак віддає назад паламареві ліску і стає тоді між людий з більшою повагою і приглядаєть ся, як горять його сьвічки. Тут ставав він не часто, тільки часом як бажав тримати «вахлю». Як виносив «вахлі» старший брат із захристі, Панько висував ся на перед в надії, що і єго та почесть не омине. Але старший брат і не глянув на нього, а дав вахлі «богачам». У ту хвилю відчував Панько до братчика великий жалє.

Нині на вечерні тих богачів не

союму внесені на отворені рускої гімназії в Станиславові.

— В рускій гімназії у Львові явився в суботу дня 31. мая віцепрезидент кравчої шк. ради п. Плажек і черев кілька годин прислухувався усному іспитови зрілості. При відході висказав професорам і ученикам прилюдну похвалу по причині вповні вдовольняючих відповідей абітурієнтів.

— Іменоване. Цісар надав звичайному професорови ветеринарній академії і доцентови університету, д-рови Йосифови Нусбавмови, титул звичайного професора університету у Львові.

— Нині панує у Львові спокій. Робітники дожидають покінчення переговорів своїх делегатів з підприємцями. На Ринку і на передмістях стоять в поготові компанії війська.

— Вулкан в Карпатах. «Budapesti Hirlap» доносить, що в угорських Карпатах, в околиці Пришева, близько гори Стражі, дався чути під землею страшний гук. Пришівські гори є вулканічного походження, а гора Стража є вигаслим вулканом, можливо отже, що може відновити ся. Коло гори Стража вибухнуло жерело з гарячою водою.

— З Тернополя доносять, що крім ув'язненого за державну зраду субекта «Народної Торговлі» Теофіля Яновича, ув'язнено також його батька в Галич.

— Двоє малих дітей, знайдених вчора на улиці, можна відібрати в львівській магістраті.

— В Станиславові засудив оподі трибунал присяжних Якова Вороха на 13 місяців тяжкої в'язниці за убийство вчима. Ворох станув в обороні своєї матері, Насті, яку вчима немилосердно катував. В цвітінні с. р. утікла Настя перед побоєм чоловіка і сховалася в домі свого сина з першого шлюбства, Вороха. Муж, Петро Кукура, пігнав за нею, але на порозі дому не пустив його Ворох до хати. Счинила ся між обома бійка, в котрій Ворох ударив вчима рпскалем так сильно в голову, що той по двох днях помер.

— Катастрофа в Бориславі. Вчора о 4½ год. рано стала ся грізна катастрофа в копальні вуглю в Бориславі. Для вяснення подаємо, що копальні вуглю в Бориславі складають ся зсього з двох законів і знаходяться в двох руках: Банку кредитового в ліквідації і Лендербанку. Перший закон заляла оподі вода, але обійшло ся без жертв в людях. Вчорашня катастрофа навістила закон Лендербанку, а наслідки її грізні, бо погинуло 19 нмрів, а 8 в тяжко ранених. Причиною нещастя був вибух газів, що почали добувати ся з т. зв. сліпного хідника і запалили ся від ламп. Вибух був страшний. Огонь обняв цілий закон, а гасити його було неможливо. Сей час по вибуху спустив ся до закону директор Шумський, але змілів від газів і ледви витягнуто його на пів живого. До нині рано вияснено з закону 19 трунів. Кілько всіх людей погинуло, не знати, бо не знане в число всіх працюючих тоді в тім законі. Лендербанк має загалом 500 робітників.

— Пороса загрисло дитину. Брак опіки зі сторони родичів став ся причиною смерті дитини. В однім селі повіта гордецького лишила Агнішка Мокрицька 2-тижневу дитину в колисці без дозору, а сама пішла в сусідство відвідати тещу. Коли вернула, застала дитину неживу і страшно покалічену. Підчас її неприсутності зайшло пороса до хати і вигризло дитині лице

і уши. Судова комісія зїхала на місце і потягнула родичів до відвічальности.

— Трагічна подія. Вчора вечером при ул. Гордецькій у Львові збула ся кровава подія на любовнім підкладі. Молодий слюсар Володислав Яничик прийшов до своєї нареченої Фільомени Назаркевичівної, вихованці шп. Шибицьких. По короткій розмові з дівчиною, Яничик попросив присутню п-ю Шибицьку і її сусідку, аби вийшли до суміжної кімнати, бо він має в чотирьох розмовити ся з любовою. Коли обі пані вийшли, а радше їх Яничик випхнув, роздав ся в кімнаті вистріл а за ним в коротких відступах ще три стріли. Се Яничик стрілив раз до нареченої, а опісля тричі собі в груди. Дівчина з простріленою грудкою вибігла до снієї, а Яничик упав в калужу крові на долівку. Небагом прибула ратункова «стация» і відвезла Яничика ще живого до шпиталю, а Назаркевичівну лише до дому. Її стан здоровля є грізний, а Яничик мабуть вже й помер.

Причиною сеї трагічної події мали бути холодні відносини між нареченими. Назаркевичівна по заручинах дізнала ся, що Яничик є пияком і старалась його позбутися.

— Смерть воздухоплава. В Парижі взніс ся був перед недавнім часом бразильський воздухоплавець Сенеро своїм баллоном «Пакс» у воздух. Коли був 600 м. над землею, запалив ся від моторів газ в баллоні, в наслідок чого наступив страшний вибух. Нещасний воздухоплавець упав зі значної висоти на землю і забив ся на місці.

— Автограф Марка Твена. Марк Твен, славний гуморист американський, ненавидить збирачів автографів і для того обходить ся з ними прямо брутально. Лучило ся однак недавно, що для одного з таких аматорів був дуже ласкавий і переслав йому цілий лист слідуєчого змісту: «Поважаний пане! Просити о автограф лікаря, будівничого, різьбяря не є то жадна безчельність. Але домагати ся від одного з них проби его праці, то вже що иншого і таку просьбу цілком слушно кождий відкине. Як Вам здає ся, чи була би то благородна річ, просити лікаря о трупа одного з его хорих на пам'ятку? З високим поважанем — Марк Твен». Але додати при тім треба, що лист той був писаний машинним письмом.

— Статистику молодих злочинців подає «Revue Scientifique» і зі страхом зазначає, що в протягу десятиліття 1890 до 1900 число убійств і заговорів сповнених одиницями, що не переступили двадцятих років життя, збільшило ся о сім раз. Число малолітніх злочинців переважало число повнолітніх і, як показали слідства, в 80% з них діти пияків. Домі пияків то гнізда всякого зла, а школи, в котрих розвивають ся зародки зла, се улиці великих міст, де дитина пролетаря росте без дозору і в купі з подібними дітьми провадить літа свого дитинства. Тому заходить крайня потреба, запобігти тому небезпеченству для цілої суспільности і зайняти ся бездомними уличними дітьми.

— Месть жінщин буває іноді страшною. Ось примір: Недалеко містечка Енгліш, в Америці, жив фармер Тома Фолі. Фармер був собі не злий чоловік, лише мав ту погану привичку, що любив напивати ся; тоді робив дома авантюри, сварив ся, напастував жену і т. п. Раз зайшов так далеко, що збив жену до безтями, а від сего часу она зненавиділа його і лише ждала нагоди, аби пімстити ся. Нагода лучила ся

вскорі. Недавно фармер не вернув домів о звичайній порі. Жена найшла его на пасовищу п'яного, мов колоду. От і нагода до пімсти, погадала собі, тай сейчас побігла до хати, звідки принесла шнур і сіль. Шнуром звязала ему сильно руки і ноги, а мокрою сілю посипала лице, шию, голову і руки звязаного. По тій «операції» лишила его серед пасовища на погату коров і кіз, які там пасли ся. Другого дня найшли фармера страшно обезображеного. Корови і кози злизали шкіру з его лица, шиї, рук, а навіть і волосє з голови. Жорстоку жену арештовано, а нещасний муж бере ся зі смертю.

— На фонд академічної молодіжи прислав на наші руки Влв. Лесь Базюк з Відня 20 К (від Влв. А. М. Бразилоха); разом є 52 К.

— «Для тяжко хорого письменника» прислав Влв. Ал. Сущко з Відня 4 К (від себе 1 К, тов. Я. Гордицького 50 сот., тов. Ст. Гавуцака 50 сот., тов. Вол. Гачайчука 2 К); Влв. Тит Заячківський зі Львова 2 К. Разом є 75 К.

— Вісти з перемискої єпархії. Іменовані оо.: Тома Щумило, канцудський декан, ординарним відпоручником до ц. к. ради шкільної окружної в Ряшеві, а Мик. Колтунюк, парох в Тарнаві, до такої-ж ради в Переворску. — Канінічно інституований на парохію Напову о. Арт. Мельник. — Самостійним сотрудником в Остобужу назначений о. Миколай Добрянський, а завідательство в Смолині дістав о. Іван Сенишин. — Відпустки для поратования здоровля дістали оо.: Киприян Сінкевич на 8 нед., Іван Яворський на 6 нед., Іван Пастернак з Тіляви на 6 нед., Алекс. Івасівка на 4 нед., Адам Гордицький на 4 нед., Сим. Чичилович на 4 нед., Теоф. Лятошинський на 6 нед., Дан. Лепкий на 2 місяці, Анат. Сінкевич на 3 м. і Едвард Хлопецький на 2 місяці.

Телеграми.

Сосновець, 3. червня. В тутешнім вуглянім законі «Сатурн» настав огонь. В тім часі працювало в копальні 150 робітників. Кілько з них погинуло, не знати.

Радехів, 3. червня. Огонь знищив 34 доми і дві синагоги. Около 400 осіб остали без даху.

Будапешт, 3. червня. Угорська делегация почала нині дискусію над бюджетом міністерства війни.

Петербург, 3. червня. В губерніях тульській і новгородській вибухнули розрухи, так що відкликано великі маневри, які мали відбутися в тих губерніях.

Кольонія, 3. червня. «Köln. Ztg.» доносить, що вість про закінчення мира зробила пригноблююче вражінє на провідниках Бурів в Бельгії, бо они сего не надіяли ся.

Льондон, 3. червня. В мировім договорі Англії пристали лише на менші жаданя Бурів, а відкинули всі важніші.

було; — празникували. Тепер став Панько на самім переді коло захристі, бо сподївав ся, що напевно дістане вахлю. За ним стояли парубки, ну а їм не дають вахлі, а що їно за парубками стояли старші люди.

Він стояв і ждав нетерпеливо, коли старший брат випесе вахлі. Виніс.

Глянув на передніх людей і... тиць Панькови вахлю в руки, тай каже ниншком.

— Кличте це трох...

Панько оглянув ся, махнув рукою піднімаючи до гори вахлю і прийшло це трох. Старший брат дав їм вахлі. І з вахлями мали они виходити перед царські врата. На сам перед вийшов Панько. Брат оглянув ся, змірив його і кинув ся до нього, наче опарений.

— Пості!... стійте Паньку... так ви босі, так не можна.

І взяв з його руки вахлю і віддав другому, а Панько став наче стовп. На лице наче вогню йому насипав — засоромив ся. Здавало ся, що всі сьміють ся з нього в ку-

лак. Як став на переді, так і не поступав ся. Зложив побожно руки, зором спочив на обличчя лєнім св. о. Николая і ані не мигнув в иньшу сторону. Устами шептав молитви, зітхаючи. І так стояв докінця вечері.

Ідучи тепер улицею села, спустив Панько голову і думав над тим, за що старший брат відобрав вахлю від нього.

— Сказав «ви босі, то не можна...» не мав що казати та сказав так...

Вкінці після його гадки випадало так, що тому був винен таки старший брат. І він почував себе дуже скривдженим і обидженим через нього.

Як прийшов на своє подвірє, застав на порозі жінку, що сиділа з дитиною.

— Ти чого такий лихий, Паньку? — запитала, глянувши на нього.

Він не відповів зразу нічого, постояв трохи, потім сів на порозі і розказав їй те все, що стало ся з ним в церкві.

— Добре тобі так! Я тобі вже давно казала, щоб ти там не стояв і щобись не пхав ся туди, куда тебе не просять.

Жінка наговорила йому такого, що Панько мав її на рівні зі своїм ворогом, старшим братом. Мовчки встав він і вийшов на дорогу.

На дорозі стояв Панько і лютив ся. Думав, що жінка налає братчика і йому стане легше, а тут маєш! Вона ще його вилаяла. І де вона добра жінка, коли не обстане за своїм чоловіком? У ту хвилю цілий сьвіт був його ворогом. Не міг встояти. Пустив ся задуманий дорогою просто до коршми, звідки лунав галас і музика.

На дворі вже стемніло, з зелених піль заносило пахощами цвітів та сьвіжим повітрям, котре несло ся із лісів та осїдало россою на землі.

Коло коршми стояла громада людей, чоловіків, жінок, хлопців, дівчат та дітей. В коршмі всі двері і вікна були отворені, там грала музика і кружляли танці. Ті, що стояли на дворі, слухали і пригля-

дали ся. Дехто пхав ся у коршму, а дехто виходив з неї, заганняючи качки. Був голосний крик.

Панько втиснув ся між громаду і став собі приглядати ся празникови. Стояв вже довго і був би ще довше стояв, коли глянув і побачив, як старший братчик з писарем виходили з коршми. На вид братчика, він пригадав собі свою обиду і йому здавало ся, що тут люди знов сьміють ся з нього. Витиснув ся з гурту і пустив ся улицею до дому.

Жаль, великий жаль огорнув его серце. Він знов почав думати над сею наругою, що стрінула его в церкві.

— Чого старший брат гнівний на мене? — питав він. Вишукував ріжні причини, а таки не погодив ся з гадкою, що лише біднота та босі ноги вирвали ему сьвічку з рук. Не знав бідолаха, що люди навіть в церкві... людьми.

ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

Поезія XIX віка.

КАРЛО ПЕТРО БОДЕЛЕР.

К. П. Боделер (1821—1867) покінчивши науки в Парижі, відбув подорож докола світа. Весь посвятив ся літературі. Дебютував на полі критично-естетичних студій. Дав знаменитий переклад новель Енгара По, з котрим чимало споріднений був духом. Позитивіст без віри, але містик в обсягу релігійних обрядів. Боделер, як і Едгар По, визначив ся силою пильно аналізованого чутства, фантастикою опертою на реальнім ґрунті, таємничістю і сентиментальністю настроїв. Надто віз з его поезій переситом життя і природним его наслідком — скукою. Найбільшого розгодосу набрали его „Fleurs du mal“ (1857). Завдяки їм Боделер, побіч Готіє став вітцем бельгійсько-французьких символістів.

Скука.

Гріхи, захланність, пристрасть, прібомах і дурацтво отрутою бушують нам в душі і в тілі, а ми плекаєм лиш ті струни наболілі, як жебраки плекають власних шат хробацтво.

В гріхах упрямство знаєм, каяття — в знесилі, за каяття віддичуєм собі три рази

і знову любо даліше потапаєм в грізи в тій вірі, що все змиють сліз фальшивих філі.

Нитки, які нас віжуть, чорт хиба торочить! Бо глядімо на погань симпатичним оком; що дня до пекла близше підступаєм кроком крізь темряву вонючу, що на вік порочить.

Мов кұпа глист, що веть ся, на́че ма́са те́мна, тьма де́монів у мо́зку нам бу́ше з сьмі́хом, а сме́рть у на́ші гру́ди за найсла́бшим вді́хом пливé з глу́хим зітха́нем, як стру́й підзе́мна.

Коли насильство, трўта і огнь з кинжалом не ви́шили на ка́нві на́ших днів мізе́рних своїх крива́вих га́фтів, так як ми хіме́рних, то лиш то́му, що в нас, на жа́ль, відва́ги ма́ло.

Одна́к се́ред шака́лів і панте́р і смо́ків і ма́лп і скорпіо́нів, ліли́ків і га́дин, що лиш пова́уть і ска́чуть з крі́ком в час огля́-
дин,

в тім зьві́ринці огидні́м на́ших ве́х поро́ків —

є стві́р, що переви́сний те худо́бне ста́до, є ску́ка, що́ хоч крі́ком го́рла не надде́рла, на пил цілі́ську зе́млю д́же ра́до-б сте́рла й за по́віхом одні́ським проковту́ла-б ра́до.

Хоч скру́тять ся їй слéзи ча́сом в о́ці скрито́, шафо́т — то в ве́ї мрія́, га́шншом д́йше. Ти зна́вш то́го ство́ра, що́ як сон коли́ше, мій дру́же, мій ти бли́жній, бра́те, гіпокрі́то!

Спільн.

Я в ца́рстві непого́ди і дощів волода́р; хоч мо́лод, а вже ста́рець; найми́т хоч господа́р. Погорджу́ючи ле́стю слуг ве́сх безграниці́но, з кіньми сво́йми, з пе́ами нуді́ть ся ца́р ві́чно. Ніщо́ е́го не ті́шить, ло́ви ві́ соко́ли, ві́ люд, що́ ко́ло за́мку мре по вла́сній во́ли. Співа́є да́ром бла́зен співи сьмі́хотво́рні. З чо́ла в ца́рі не всту́плять ся вже ті́ни чо́рні. Для не́го ло́же з цвѣ́тів ма́є запа́х гробу́; а же́нщини, що́ ра́ді ве́сім у ко́жду до́бу, не бли́снуть наго́тою, ча́ром ті́ла сво́го так, що́б збуді́ти о́сємі́х в кі́сткя́ живо́го. Му́дрець, що́ зло́то з гли́ни ви́палити в сї́лі, не ви́палити вже з ца́рських ра́н їдко́ї гни́лі. В крива́вих наві́ть па́рнях рі́мського де́спота, що-то до них на ста́рість є в ца́рів о́хота, глу́ха ду́ша в живім ті́м тру́ні не просне́ть ся, де в жи́лах замі́сть кро́ви зе́лень. Ле́ти ле́сть ся

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна
Найславніша програма!
від 16. до 31. мая 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура (Реклямограф). 2) Les Blavots, французский дует ексцентричний. 3) Miss Ада, містичний гльобус на високій лінії спіральній. 4) Trio Decaruso, ексцентричні волоцюги. 5) Trio Braatz, на линві. 6) Орхестра. 7) Tilly Bébe, 14-літна дівчинка зі своїми 12 абісинськими львами. Перестанок 10 минут. 8) Орхестра. 9) Mlle Marya Bollero, трансформаційна тансерка. 10) Riva i Dixas, ікарійські забави на живім підкладі. 11) Miss Agna Mozza, на ровері. 12) Фонокінема-театр.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і сьвята два представлєня. Щопятниці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

НАКЛАД А. хойнацкого.

Лев Лопатинський.

ДО БРАЗИЛІЇ!

драма з галицького, еміграційного руху в 4 актах. — Ціна 80 сот.

„Діло“ (ч. 53, з дня 7. марта 1898) писало в фейлетокї про сю драму: Сам предмет цікавий і змальована его справді артистичне. Тенденція прехороша. Се здає ся однію драматична штука у нашій літературі з так прекрасними гадками, з так похвальними змаганнями. Оаа може мати превеликий, корисний вплив передо сїм на наше селянство.

Ся драма надає ся на вистави по читальнях, тим більше, що справа еміграції є ще завжди у нас актуальною.

Набути можна в Ставропигійській книгарні у Львові.

— Краєва Рада шкільна апробувала слїдуючі видання Руского Тов-а педагогічного на нагороду пильности і до бібліотек шкіл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповідання для дітей	40 сот.	54 сот.
Оповідання Катренка	40 "	54 "
Оповідання Коцюбинського	40 "	54 "
Переклади Кримського	40 "	54 "
Дитячі оповідання, Мамини Сибіряка	30 "	54 "
Байки Пушкіна	30 "	"
Оповіданє Марка Вовчка ч. I.	30 "	44 "
Марта Борецька	40 "	60 "
На прїчках	30 "	44 "
Народні думи, д-ра Пачовського	40 "	60 "
Казки, гр. А. Толстого	40 "	54 "
Поеми, О. Кониського	30 "	44 "
Покарана лож, комедійка	20 "	34 "
Малий сьпіваник	20 "	"
Серед цвѣтів, комедия в 2 діях	16 "	30 "
Лис Микита, Гете-Франко	1 K	1 K 30 "
Перша китичка, Ярошинської	20 сот.	"
Друга китичка, Ярошинської	20 "	"
обі разом	"	54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 "	"
5 частий разом опр.	"	2 K 90 "

Для шкіл виділових апробовано:

Дивні пригоди комаха, Сан-гвіна	48 сот.	75 сот.
Інститутка, М. Вовчка	40 "	60 "
Шекспір в повістках	30 "	60 "

Складайте свої ощадности в Дністрі!

Дністер

Товариство взаїмного кредиту, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10. дїм „Просьвіти“

Дністер

приймає вкладки щадничі і опроцентує їх по 4% від ста. Стан вкладок 31. грудня 1901 900.193 K 53 с. на 1.063 книжочках.

Дністер

уділяє своїм членам позичок на векселі і скрипти за інтабуляцією або при відповідній поруці на 5½% і 1% додатку на кошти адміністрації. Силату позичок розсилає „Дністер“ догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член обезпечений в „Дністрі“, від огню. Уділ членський виносить 50 K, вписове 2 K. Уділи вплачені по день 31. грудня 1901: 81.169 K 37 с. Членів було: 2.006. Стан позичок: 869.245 K 4 с.

Дністер

уділяє рікрічно з чистого зиску датки на публичні добродійні рускі ціли — на церкви, бурси, школи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8.840 K.

Інформацій в справах позичок уділяють агенти і Дирекция.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

вєякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

ВІТРАКИ

цїлі зі стали або з залїза, переви́сшаючі ве́сі конку́рєнційні системи, до пору́шуваня мле́нів і господа́рських маши́н, будує

Антін Кунц

ц. і к. надворний доставець.

в Mährisch Weisskirchen

Моравія, Австрія.

1(8-24)

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИЇ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клєсиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опу-сту. Висилає ся тільки за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРІЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).